

Utbildningsinspektion i Norrmalmskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Verksamheten i Norrmalmskolan har granskats och besökts den 4-5 mars 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Norrmalmskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Norrmalmskolan intervjuades rektorerna, lärare, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i båda spåren på skolan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Norrmalmskolan	Antal elever
Förskoleklass	26
Grundskola	217

Källa: Skolans rektor

Norrmalmskolan ligger i stadsdelen Norrmalm, som är beläget i de östra delarna av Skövde kommun. De omkringliggande kvarteren består av villor från 1940- och 50-talen med trevliga trädgårdar. Skolan är från 1930-talet och består av en tvåvåningsbyggnad som inrymmer klassrum och salar för idrott och hälsa samt slöjd. Skolan har organiserat sin verksamhet genom att dela upp klasser och lärarpersonal i två arbetsenheter som skolan kallar spår: Övre spåret och Nedre spåret. Varje spår har åldershomogena klasser, dvs. eleverna är födda samma år, i åldrarna 6-12 år. Förskoleklassen och årskurs ett har ett nära samarbete. Skolan samverkar med de båda F-6 skolorna Käpplundaskolan och Billingskolan samt Helenaskolan, vilken är en 7-9 skola dit eleverna går vid språkval. På Norrmalmskolan erbjuds eleverna tyska, franska och spanska.

Skolan har två rektorer med ansvar för var sin spårverksamhet. På skolan finns Fyren, en resursenhet som är avsedd för elever i behov av särskilt stöd. Skolan har skolgård med flera lekredskap. Vuxna med tillsynsansvar finns till hands när elever vill vara på de s.k. Solgårdarna, ett till skolan näraliggande område som eleverna gärna vill vara i. Eleverna kommer från Norrmalm och Hasslum. Barnen från Hasslum åker taxi till skolan.

I skolornas lokaler bedrivs även skolbarnsomsorg. Denna verksamhet bedöms i en särskild verksamhetsrapport.

Skolan deltar i försöksverksamheten med utbildning i grundskolan utan att tillämpa föreskrifterna om antalet timmar för ämnen och ämnesgrupper.

Helhetsbedömning

Personalen vid Norrmalmskolan bedriver en skolverksamhet som kännetecknas av att eleverna erbjuds en undervisning som till många delar är anpassade efter elevernas behov. Eleverna säger att de trivs vid skolan och de är stolta över den. De är i regel ambitiösa och de är trygga i skolan. Lärarna är liksom rektorerna välutbildade. Eleverna vid skolorna nådde år 2007 i stort kravnivån vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i svenska och engelska även om inte alla elever uppnår målen. Inspektörerna bedömer det dock som anmärkningsvärt att andelen som inte nådde målen i ämnet svenska både år 2005 och 2006 var så stor som cirka 20 procent. Någon förklaring till resultaten finns inte redovisad.

Rektorerna har genom de nationella proven en övergripande bild av elevernas resultat i engelska, matematik och svenska men i övriga ämnen saknas en systematisk uppföljning på skolnivå av elevernas resultat i förhållande till de nationella kursplanemålen i årskurs 5. Lärarna följer således främst upp elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik samt hur eleverna utvecklas socialt. Lärarna

genomför utvecklingssamtal varje termin. Det upprättas individuella utvecklingsplaner (IUP) för varje elev och eleverna är i bästa fall medvetna om vilka mål de ska arbeta med. Intervjuade elever har vissa svårigheter att redovisa vilka mål som är upprättade i just hans/hennes IUP. Elevrådsrepresentanterna berättar att målen kan handla om "att han/hon ska göra läxan", "jobba på" eller "utveckla skrivstilen", alltså mål som är mycket generella. Dock har inspektörerna också tagit del av några IUP, med både kort- och långsiktiga mål som är formulerade tillsammans med barn och föräldrar i enlighet med bestämmelserna.

Skolan har väl fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma elever som har svårigheter att nå målen. Skolan ger också stöd och särskilt stöd till elever som behöver detta. Vidare upprättas åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd men arbetet med åtgärdsprogram uppfyller inte grundskoleförordningens krav och bör förbättras.

Vid skolan finns tillgång till lärare som arbetar som speciallärare och en lärare med specialpedagogexamen, som i sina tjänster arbetar med att stödja elever så att deras mål nås. På skolan finns resursenheten Fyren där elever som är i behov av särskilt stöd får gå vid vissa tillfällen. Verksamheten i Fyren präglas av trygghet, arbetsro samt variation. I matematik får eleverna stöd i något annorlunda former t.ex. genom att eleverna får "leka affär" på ett lärorikt sätt.

Eleverna vid Norrmalmskolan får arbeta med tema och vid inspektionsbesöket repeterar en klass inför framförandet av ett passionsdrama, som klassen ska framföra för övriga elever vid skolan dit även föräldrar är inbjudna. Eleverna visar att de är engagerade och motiverade.

Skolan behöver fördjupa arbetet med läroplanens och kursplanernas strävansmål t.ex. att eleverna känner nyfikenhet och att de har lust att lära sig arbeta både självständigt och tillsammans med andra. Många av eleverna på skolan kan behöva utmaningar i sitt lärande. Enligt uppgifter i den senaste kvalitetsredovisningen ska skolan granska strävansmålen så att dessa påverkar innehållet i undervisningen. Skolan bör i sin lokala arbetsplan formulera och planera hur man avser att synliggöra strävansmålen i undervisningen.

Intervjuade elever uppger att de trivs bra i skolan och att det inte förekommer någon mobbning. Vid några verksamhetsbesök som inspektörerna gjorde i några klasser, saknades emellertid arbets- och studiero. Skolan behöver arbeta så att alla elever känner rätten att få utvecklas i en god arbetsmiljö. I några fall kan lärare behöva stöd i sitt ledarskap, uppger representanter för föräldrarna, som också framför åsikten att skolan i vissa fall behöver mer ordning och reda i klassrummen. I någon korridor noterar inspektörerna vid inspektionsbesöket att det inte är så god samtalston mellan några elever. Skolan har observerat att eleverna behöver utveckla sitt språkbruk, så att inga elever ska behöva känna sig kränkta av detta. År 2007 arbetade skolan med att fokusera arbetet med ett förbättrat språkbruk.

Sammantaget är det inspektörernas uppfattning att skolan har goda möjligheter att ytterligare utvecklas för ökad måluppfyllelse. Särskilt betydelsefullt blir då, enligt inspektörernas uppfattning, att skolans rektorer genom väl genomarbetade arbetsplaner och ett systematiskt kvalitetsarbete tillsammans med personalen och företrä-

4 (17)

dare för elever och föräldrar tydliggör hur skolan ska arbeta och vilka resultat som nås.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Elevens val erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).
- Likabehandlingsplanen uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan och skolans arbete med likabehandlingsplanen uppfyller inte förordningens krav på barns och elevers medverkan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Skolorna gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94).
- Skolan anordnar inte studiehandledning på modersmålet för de elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör bättre följa upp varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Skolan bör bättre följa upp att undervisningen ligger i linje med mål att sträva mot i läroplan och kursplaner.
- Skolan bör förbättra arbetet med att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen och utveckla elevernas inflytande och ansvar över sitt eget lärande.
- Skolans åtgärdsprogram bör utvecklas så att de innehåller uppgifter om vilka behov eleven har och hur skolan avser tillgodose dessa.
- Skolan bör utveckla värdegrundsarbetet på ett mer systematiskt sätt.
- Skolan bör utveckla och förbättra ledarskapet i klassrummet så att alla elever under lärares ledning har studiero för sin utveckling och sitt lärande.
- De individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.
- Skolan bör utveckla kvalitetsarbetet.

-

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: *Andel elever i procent vid Norrmalmskolan som uppfyller kravnivån¹ i samtliga delprov i de nationella ämnesproven i årskurs 5 för åren 2003–2007.*

Tabell 1		Resultatmått för elever i årskurs 5					
		Norrmalmskolan					Riket ²
		2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som uppfyller kravnivån i samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	93	95	94	95	97	85
	Matematik	87	91	74	70	83	72
	Svenska	93	91	79	78	97	71

Källa: Kommunens statistik

¹ Enligt statistik från skolan redovisas en kategori med elever som har haft vissa svårigheter att klara kravnivåerna och en annan som haft stora svårigheter att klara kravnivåerna. I den ovan redovisade tabellen finns endast de elever redovisade som uppnått kravnivåerna i de nationella proven i årskurs fem.

² Uppgifter baserade på ett urval av samtliga huvudmän i riket.

Kommentar:

De nationella ämnesproven i årskurs 5 visar att alla elever inte uppnådde kravnivåerna från år 2003 till år 2007 i svenska, engelska och matematik. År 2007 var det 92 procent som sammantaget nådde målen i dessa ämnen. Resultaten är bättre år 2007 än år 2006 då 82 procent klarade kravnivåerna för årskurs fem i svenska, engelska och matematik. Det finns uppgifter som visar skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat, men det finns inga uppgifter om hur skolan har analyserat dessa skillnader. Skolan bör undersöka varför så stor andel av eleverna år 2006 inte uppnådde kraven för de nationella proven i matematik och svenska på Norrmalmskolan.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtidsytande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet. Skolan följer främst upp elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, matematik och engelska. Skolan har ingen dokumentation eller systematisk kunskap vilka resultat eleverna gör i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Enbart i dessa tre ämnen finns förutsättningar att pröva de egna undervisningsmetoderna mot resultaten. Lärarna genomför utvecklingssamtal en gång per termin och informationen till elever och föräldrar är god. Vid utvecklingssamtal upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i enlighet med bestämmelserna. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Uppföljning i alla ämnen

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot

uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Intervjuer och verksamhetsbesök visar att lärarna följer upp varje elevs kunskapsutveckling i svenska, matematik och engelska så att det är möjligt att pröva undervisningen mot resultaten. Av elev- och lärarintervjuer framgår att några lärare även följer upp kunskapsutveckling i andra ämnen. För kunskapsuppföljning i alla ämnen finns ännu ej fastlagda rutiner i skolan för hur detta ska göras. Skolan gör ingen systematisk sammanställning av vilka resultat eleverna gör i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Av intervjuer med rektorena och personalen framgår inte heller hur man vid Norrmalmskolan gör kontinuerliga uppföljningar av hur det går för eleverna när de kommer till årskurs 7–9 och ställer detta i relation till sin egen verksamhet.

Inspektörerna bedömer att Norrmalmskolan inte följer upp varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen så att undervisningsmetoderna kan prövas mot resultaten.

Individuella utvecklingsplaner

Läraren skall fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna.

Det upprättas individuella utvecklingsplaner (IUP) för varje elev och eleverna är i bästa fall medvetna om vilka mål de ska arbeta med. Intervjuade elever har vissa svårigheter att redovisa vilka mål som är upprättade i just hans/hennes IUP. Elevrådsrepresentanterna berättar att målen kan handla om ”att han/hon ska göra läxan”, ”jobba på” eller ”utveckla skrivstilen”, alltså mål som är mycket generella. Dock har inspektörerna också tagit del av några IUP, med både kort- och långsiktiga mål som är formulerade tillsammans med barn och föräldrar i enlighet med bestämmelserna.

Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

8 (17)

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Bedömningar av elevernas kunskaper i de ämnen som bedöms är i huvudsak allsidig och görs utifrån de nationella målen i kursplanerna. Resultaten av nationella ämnesprov vägs in i bedömningarna men också elevers prestationer i situationer där andra aspekter av kunskapen kan bedömas.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet bl.a. därför att skolan har väl fungerande samverkan med arbetslivet och närsamhället och att elever i de flesta klasser ges möjlighet till ansvarstagande genom väl fungerande klassråd och elevråd. Normalskolan bör dock i högre utsträckning arbeta med strä-

vansmålen. Elevernas möjlighet till inflytande i undervisningen behöver stärkas. Likaså bör lärarna tydliggöra och kommunicera målen tillsammans med eleverna när det gäller både läroplanens och kursplanernas mål. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Utbildningens inriktning

Enligt läroplanen anger mål att sträva mot inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska det enligt grundskoleförordningen finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska kontinuerligt följas upp och utvärderas. Rektorn beslutar om arbetsplanen.

På Norrmalmskolan uppger rektorerna att man är medveten om att strävansmålen bör tydliggöras. I intervjuer med representanter för föräldrarna uppger de att det finns elever som behöver få tydligare utmaningar i sitt lärande.

Inspektörerna bedömer att skolan bättre bör arbeta med att följa upp att undervisningen ligger i linje med mål att sträva mot i läroplan och kursplaner.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever vilka mål utbildningen har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers rätt till inflytande och påverkan. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Vidare ska läraren enligt läroplanen se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Eleverna har svårt att ge exempel på vilka mål de arbetar för att uppnå i läroplan och kursplaner trots att det i vissa klassrum finns mål uppsatta på väggarna, som en påminnelse om vad man ska uppnå i ämnet. Om elever inte har vetskap om läroplanens och kursplanernas mål blir det mycket svårt för dem att utöva ett inflytande eller ta ansvar för de viktiga frågorna kring lärandet och undervisningens planerande. Verksamhetsbesök och intervjuer med elever visar också att eleverna vanligtvis inte har och inte heller inser vikten av inflytande över lärandet eller hur undervisningen läggs upp. Eleverna har svårt att ge exempel på hur de får inflytande i skolans verksamhet, särskilt i lektionssammanhang. Skolan har inte några rutiner för att främja hur elevernas ansvar och inflytande i undervisningen ska utvecklas så att eleverna känner till målen i läroplan och kursplaner för undervisningen samt hur de ska bli delaktiga i hur dessa mål nås.

Inspektörerna bedömer att skolorna bör förbättra arbetet med att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen. Vidare bör skolorna förbättra arbetet med att utveckla elevernas inflytande och ansvar över sitt eget lärande.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet eftersom skolan har tillgång till såväl speciallärare som av specialpedagog. Det pedagogiska arbetet i resursenheten "Fyren" kännetecknas av trygghet, arbetsro och variation i hur undervisningen planeras och genomförs. Elever på Norrmalmskolan som behöver studiehandledning på modersmålet får dock inte detta. Utredning kring elevers behov av särskilda stödåtgärder behöver utvecklas. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov och brist:

Elever i behov av särskilt stöd

Enligt grundskoleförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det

Elever i behov av studiehandledning på modersmålet får inte detta enligt rektorn och intervjuade lärare. Vidare uppger rektorena i sakgranskning av rapporten att skolan ger stöd till de elever som behöver stöd i svenska men "att skolan däremot låtit de elever som vi undervisar i svenska som andraspråk haft detta utöver svenska, vilket kommer att åtgärdas".

Inspektörerna bedömer att skolan inte erbjuder elever i behov av studiehandledning det stöd de har rätt till, vilket måste åtgärdas.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Vid Norrmalmskolan upprättas åtgärdsprogram om en elev är i behov av särskilt stöd, men åtgärdsprogrammen är allmänt hållna och liknar många gånger innehållet i elevernas IUP. De åtgärdsprogram som inspektörerna granskat saknar uppgifter om vilka behov eleven har.

Inspektörerna bedömer att elevens åtgärdsprogram bör utvecklas så att de innehåller uppgifter om hur skolan avser att arbeta för att behoven tillgodoses.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet därför att elever i vissa klasser inte känner att de har en trygg miljö, att det systematiska värdegrundsarbetet saknas och att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov och brister:

Trygg miljö

Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger eleverna trygghet och vilja och lust att lära.

Verksamhetsbesök ger vid handen att det saknas studiero i några klasser. Lärare har svårigheter att leda undervisningen. Detta bekräftas av föräldrar som menar att vissa klasser är i behov av bättre ”ordning och reda” för att studiemiljön ska kunna stödja elevernas kunskapsutveckling. Föräldrarna uppger att det finns lärare som behöver stöd och hjälp i att upprätthålla ordningen i några klasser. Enligt föräldrarnas uppfattning saknas ledarskap i några klasser.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla ledarskapet i klassrummet så att alla elever under lärares ledning har studiero för sin utveckling och sitt lärande.

Värdegrundsarbete

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Huvudmannen för verksamheten ska vidare enligt barn- och elevskyddslagen se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Vid Normmalmskolan kan lärarna och rektorn inte redovisa ett gemensamt aktivt värdegrundsarbete. De exempel som inspektörerna får i intervjuerna är att man genomför projektet Gyllene dojan, som förbättrat miljöerna i korridorerna, att man arbetar med elevernas språkbruk för att förhindra nedsättande ord till kamrater och vuxna, att man genomfört faddersystem där äldre elever stödjer yngre elever i matsalen och att skolan arbetar för nolltolerans vad gäller mobbning. Rektorerne beskriver att de vid samlingar med lärarna ofta diskuterar frågor om bemötande och vikten av ett vårdat språk hos eleverna. Värdegrundsarbetet i övrigt uppfattar inspektörerna som alltför beroende av den enskilde lärarens bedömning och intresse samt av om något inträffat i klassen som föranleder en aktivare insats. Detta innebär att vissa lärare inte, på samma sätt som andra, diskuterar värdegrundsfrågor. Värdegrundsarbetet genomförs således inte på ett systematiskt sätt i skolan. Det finns inget angivet i skolans arbetsplan hur läroplanens riktlinjer om hur skolans värdegrund och uppdrag ska komma till uttryck i klassernas undervisning.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla värdegrundsarbetet på ett mer systematiskt sätt.

Likabehandling

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta

åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Se vidare Skolverkets allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling SKOLFS 2007:7.

Likabehandlingsplanen vid Norrmalmskolan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan då det saknas en kartläggning av riskmiljöer i skolan. Likabehandlingsplanen motsvarar heller inte kraven då den exempelvis inte tydligt och konkret och utifrån en kartläggning av den enskilda skolans behov anger vilka konkreta åtgärder som behövs under det kommande året för att främja likabehandling och förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Intervjuade elever uppger att de inte känner till något om likabehandlingsplanen och att de inte har deltagit i upprättandet av planen.

Se vidare i Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan och att skolans arbete med likabehandlingsplanen inte uppfyller förordningens krav.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

14 (17)

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet bl.a. därför att eleverna har tillgång till ändamålsenliga lokaler. Inom bedömningsområdet finns följande brist:

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska styrelsen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som fastställts för det ämne eller ämnen som utgör elevens val.

Enligt intervjuade elever känner de inte till ämnet elevens val. Enligt uppgifter från lärarna finns inte elevens val som ett schemalagt "ämne". Av intervjuer med elever, lärare och skolledning framgår att elevens val genomförs i form av något som skolan betecknar som "målgrupp" vilket, enligt rektorerna, innebär att skolan satsar för att nå bättre måluppfyllelse, förstärka baskunskaper i engelska, matematik och svenska. Vidare ingår i elevens val detta år att eleverna har ett cirkusprojekt under en vecka.

Inspektörerna bedömer att elevens val inte erbjuds i enlighet med författningarnas krav.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet eftersom lärarna huvudsakligen undervisar i de ämnen de har utbildning i. Personalen har insikter i de författningar som gäller.

3.3 Rektors ansvar**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet eftersom rektorerna inte tar ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans samlade resultat. I rektorns ansvar ligger också att skolan bättre utvärderar och analyserar de samlade kunskapsresultaten för att få underlag för åtgärder som ger förbättringar av måluppfyllelsen. Rektorernas beslutsfattande sker i huvudsak i enlighet med bestämmelserna men brister när det gäller elevernas tillgång till elevens val. I övrigt är rektorns förtrogenhet med verksamheten för skolorna god. I området finns behov av följande brist:

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Det görs ingen samlad resultatbedömning av elevernas resultat i skolans olika ämnen. Lärarna gör resultatuppföljningar i tre av skolans ämnen men dessa samlas inte till en gemensam bild av skolan. Rektorerna har i sakgranskning meddelat att de följer upp resultat och kunskapsutveckling på flera plan bl.a. med elevinventering i ”spårplanering” var 14:e dag, som vid behov följs upp av elevvårdskonferens man har då elevgenomgång 2-3 gånger per termin där elever som riskerar att inte nå målen i framför allt svenska, matematik och engelska fokuseras.

I skolans kvalitetsredovisning redovisas endast ett resultatmått, andelen elever som klarat de nationella ämnesproven de senaste fem åren. Skolan redovisar inte utvärderingar, analyser eller diskussioner om hur olika metoder och arbetssätt i verksamheten kan stå i relation till kunskapsresultat vid den egna skolan. Inte heller utvärderas hur pojkars respektive flickors resultat utvecklas över tid vid skolan.

Inspektörerna bedömer att det i skolan inte görs någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet eftersom skolan behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningen krav eftersom kvalitetsredovisningen saknar analyser och utvärderingar av resultaten. Vidare saknas uppgifter om vilka åtgärder skolan avser vidta. Enligt skolans arbetsplan försöker skolan finna vägar att göra uppföljningar, analyser och åtgärder för att höja måluppfyllelsen. Detta arbete har störst fokus på resultat i svenska, engelska och matematik men inom bedömningsområdet finns följande brist och förbättringsområde:

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Skolan har två arbetsplaner, som kallas Utvecklingsplan en för respektive spår. Av planerna framgår att skolan har för avsikt att arbeta enligt ett mål- och resultatstyrt system. Utvecklingsplanerna innehåller mål, uppgifter om det förväntade resultatet, hur aktiviteten ska gå till för att uppnå dessa resultat samt vilken utvärderingsmetod

som ska användas. I en kolumn, som kallas "Måluppfyllelse och bevis på detta" kan respektive arbetslag fylla i uppgifter om detta. Enligt de utvecklingsplaner som inspektörerna har tagit del av finns endast några få uppgifter redovisade om hur stor måluppfyllelsen är. Inget framkommer som visar att skolan följer upp eller sammanställer resultat och vidtar åtgärder för måluppfyllelsen i alla ämnen på ett systematiskt sätt.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla kvalitetsarbetet.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Enligt förordningen om kvalitetsredovisningen ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av lika-behandlingsplanen redovisas. Enligt förordningen om kvalitetsredovisningen ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Skolans kvalitetsredovisningar bygger på den mall Skövde kommun tagit fram för kommunens skolor. I mallen redovisar skolan arbetet och måluppfyllelsen för såväl enhetens egna mål som för nämndens prioriterade mål. De flesta av målen överensstämmer eller har anknytning till nationella mål.

I Norrmalmskolans kvalitetsredovisningar redovisas endast ett resultatmått nämligen andelen elever som klarat de nationella ämnesproven. Detta innebär att det i kvalitetsredovisningarna inte redovisas en samlad bild av skolans resultat i samtliga ämnen utifrån kursplanernas mål för årskurs 5 vilket skolan måste göra. I kvalitetsredovisningen redovisas inga analyser och utvärderingar av arbetet eller resultaten och ej heller vilka åtgärder skolan avser vidta.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav.

Datum Ort
2008-12-11 Göteborg

Leif Aljered

Birgit Persson